

Становище

От доц.д-р Екатерина Керемидарска, хон.доцент в ШУ”Еп.К.Преславски, катедра „География, регионално развитие и туризъм”-етнолог

за научните трудове на **ас. д-р Йорданка Ангелова Стоянова-Тонева**, представени за участие в обявения в Държавен вестник, бр.42 от 7.06.2022г. конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 9.1 Национална сигурност („История и теория на обществената сигурност“, „История на политическите и правни учения“, „Българската народност и държавност“) във ВСУ

Д-р Йорданка Тонева е родена през 1970 г.,средното си образование завършва в Шумен, 1991 г. завършва бакалавърска степен в Института по библиотечно дело в гр. София (сега УНИБИТ) ,през 1995 г. завършва история в Историческия факултет на Великотърновския университет със степен „магистър по история“. До 1999 г. работи във филиала на Археологическия институт, БАН в Шумен и в Регионалната библиотека. От началото на 2000 г. е асистент във ВСУ – катедра История, при Факултета по хуманитарни науки и изкуства, където бяхме колеги до 2009 г. и имам преки впечатления от нейната преподавателска работа и научна дейност, в която тя влага старание и отдаденост , инициативност, използвайки допълнителна информация свързана с тематиката на дисциплината , която преподава. Използва методи на преподаване и контакт със студенти, с които разнообразява и подобрява преподавателската си дейност.

През 2015 година защитава докторска дисертация на тема:”От държавна към национална сигурност на Република Македония.

Сравнителен анализ на системите за сигурност на Република Македония (1945-2005)''

. Оценка на представените материали за конкурса

В конкурса за заемане на академична длъжност „доцент” ас. д-р Йорданка Тонева участва: с монография (хабилитационен труд), публикувана в сборник с още 1 автор, 1 монография в съавторство, 2 студии (от които една в съавторство), 3 статии отпечатани в издания, индексирани в SCOPUS и Web of Science, 10 статии и доклади в индексирани и реферирани издания (четири в съавторство) и 2 доклада и 1 статия, публикувани в нереферирани издания.

Във всички представени от д-р Тонева трудове и части от съвместни публикации участието ѝ е съществено и ясно определено и аз ги приемам за рецензиране.

Обща характеристика на научноизследователската и научноприложната дейност на кандидата

Д-р Тонева според справките за изпълнение на минималните национални изисквания, цитирания, аудиторна заетост, свидетелства, удостоверения, сертификати и други, свързани с участието в процедурата, документи доказват, че с цялостната си дейност тя отговаря на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Основно място в публикациите на д-р Тонева заема монографията „Република Македония в съвременната балканска геополитика и мястото на българския национален интерес там“, която тя посочва като хабилитационен труд в конкурса за заемане на академична длъжност „доцент” Монографията отговаря на изискванията за хабилитационен труд и е посветена на актуален и значим проблем в нашата съвременност.

Една от основните тези на авторката е , че обществените и политически процеси , произтичащи в Република Северна Македония(в монографията , авторката използва името Република Македония, тъй като трудът е писан преди смяна на името на държавата)имат отражение върху българо-македонските отношения и засягат жизнено важни интереси на Република България.

Авторката прави сериозен анализ на историческите събития и актуалните тенденции, с което доказва необходимостта от разработване на нова, реална и научнообоснована оценка за мястото на днешна Република Северна Македония. Д-рТонева предлага важни изводи и препоръки за развитие на българо-македонските отношения в бъдеще.

В хабилитационният труд са разработени важни аспекти на сигурността в геополитическото значение на Балканите, посочени са сериозни рискове и заплахи , като ислямски радикализъм,бежанска криза, трафик на хора, дрога, оръжие и организирана престъпност.

Д-р Тонева е автор на 50 студии и статии, повечето от които имат подчертано приносен характер в рамките на полето, в което работи.

Несъмнено внимание заслужават и публикациите, отпечатани в издания, индексирани в SCOPUS и Web of Science, чрез които е осигурена широка публичност на резултатите от изследванията на кандидатката.

Тематиката, свързана със сигурността, присъства в повечето публикации, като основните авторски тези са добре аргументирани.

Но освен тази тематика, д-рТонева има публикации в областта на народопсихологията на българите. Като етнолог, който три години е преподавал Етнопсихология 2006-2009 във ВСУ ще си позволя да реценцирам научната продукция на д-р Стоянова-Тонева в тази област.

Тези публикации имат : принос в изследването на финансовата култура и грамотност на българите в различни исторически периоди. Тя прави задълбочен анализ на различни аспекти от посочената проблематика, в

контекста на народопсихологията, традициите, обичаите и социално-нормативната култура на българите.(статията „Финансовата грамотност и финансовата култура в народопсихологията и традициите на българите /2015/)

Д-рТонева изследва проблеми и процеси с международен характер и резонанс, свързани с миграцията, етническата интеграция, международните конфликти и тяхното влияние върху генерирането и акумулацията на социален капитал. (Етнокултурни проблеми на социалната, стопанската и образователна интеграция на ромите в Република България /2021).

Тя осветлява малко известни факти и процеси, базирани на архивни документи, свързани с мениджмънта и историята на библиотеките, тенденциите за автоматизиране и дигитализиране на библиотечно-информационните процеси в началото на ХХІ в.

Приносен характер има и *теоритично приложен модел* към методиката на преподаване, свързана с използването на градската среда и нейния потенциал за образователни цели – културно-исторически и екологични. Особено актуален е този модел в условията на пандемия, която промени коренно образователната система. На тази база е разработена и апробирана учебна програма за дисциплината **„Организационно-методически подходи на преподаването извън класната стая“**, преподавана през учебната 2021/2022 г. в СДК „Учител по икономика“ и „Учител по професионална подготовка“.

В областта на традиционната българска култура д-рТонева прави интересно научно изследване за „Обувката в средновековната ни етнокултура”/1997/, което е принос в научноизследователската тематика, свързана с българската етнология.

3. Оценка на научните резултати и приноси на кандидата

От представената справка за оригиналните научни приноси на ас. д-р Тонева. дават основание да се потвърди, че те отговарят на изискванията от ЗРАСРБ

4. Становище относно наличието или липсата на плагиатство

Не съм установила плагиатство в трудовете на ас. д-рТонева. Използваните източници са добросъвестно цитирани.

Оценявам положително научната и преподавателската дейност на ас. д-рТонева. Те отговарят на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАСРБ и на националните минимални изисквания за заемане на академична длъжност „доцент” в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана“, професионално направление 9.1. „Национална сигурност“.

Съгласна съм **ас. д-р Йорданка Ангелова Стоянова-Тонева** да заеме академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 9.1 Национална сигурност („История и теория на обществената сигурност“, „История на политическите и правни учения“, „Българската народност и държавност“) във ВСУ и ще гласувам за такова решение на Научното жури.

27. 09. 2022

Изготвил становището:

Доц.д-р Екатерина Керемидарска

